

۲۰۱۸۲۷.

فلاک کی شرح خطبہ

سید جفانیر ہذا لومیتا ہا

جلد اول

فهرست نویسی فیفا

سرشناسه	حسینی خراسانی، سید احمد، ۱۳۳۸ -
عنوان و نام پدیدآور	شرح خطبه فدکیه (سند حقانیت و مظلومیت اهل بیت علیهم السلام)
موضوعات	بنیاد قرآن
مشخصات نشر	دو جلد / جلد اول، ۳۹۲ صفحه
موضوع	تاریخ اسلام
شابک جلد اول	۹۷۸-۶۰۰-۹۷۳۷۰-۹
شابک دوره	۹۷۸-۶۰۰-۹۷۳۷۰-۶
یادداشت	کتاب به صورت زیرنویس
یادداشت	فهرست نویسی اساس، اطلاعات فیفا
موضوع	خطبه فدک
ردمبندی کنگره	۱۳۹۷ ش ۴۷۶ ح ۲۱/۲۷ BP
ردمبندی دیویی	۲۹۷/۹۷۳
شماره کتابشناسی ملی	۵۱۳۰۳۸۸

شرح خطبه فدکیه

(سند حقانیت و مظلومیت اهل بیت علیهم السلام)

نام کتاب	شرح خطبه فدکیه
مؤلف	سید احمد حسینی خراسانی رحمته الله
مشاوران، شر	بنیاد قرآن
نوع چاپ	اول - بهار ۱۳۹۹
صفحات	۹۲
قطع	منبری
شمارگان	۹۷۸-۰۰۰-۹۷۳۷۰-۷-۹
شابک جلد اول	۹۷۸-۰۰۰-۹۷۳۷۰-۶-۲
شابک دوره	۲۰۰۰۰ تومان
قیمت دوره	

نشانی: پاسداران، خیابان شهید گل‌نبی، خیابان
شهید ناطق نوری، بوستان کتاب، طبقه سوم،
واحد ۱۳، بنیاد قرآن - تلفن و نمابر: ۲۲۸۵۵۰۵۶

فهرست مطالب

۱۵	پیش‌گفتار.....
۱۵	عصمت حضرت زهرا علیها السلام
۲۰	حجیت اول: حل حضرت زهرا علیها السلام
۲۳	لزوم توجه به قول علیرسر حضرت علیها السلام در فقه و فتوا.....
	فصل اول: مصادر و منابع
۲۵	مقدمه.....
۲۵	عنوان‌های خطبه.....
۲۶	خطبه فدکیه در چهل منبع.....
۳۸	اشکال‌ها و شبهه‌ها درباره خطبه.....
۳۹	شبهه اول: ساختگی بودن.....
۳۹	پاسخ به شبهه ساختگی بودن خطبه.....
۴۰	ابوالعیناء کیست؟.....
۴۱	وجه نسبت خطبه به ابوالعیناء؟.....
۴۲	رای ابن اثیر درباره خطبه.....
۴۳	نظر ابن قتیبه درباره سند خطبه.....
۴۴	پاسخ به ابن اثیر و ابن قتیبه.....
۴۵	شبهه دوم: قدح اصحاب سقیفه.....

- تشابه خطبه فدکیه با خطبه شقشقیه و شبهه‌های مشترک ۴۶
- اشکال و جواب‌های مربوط به خطبه شقشقیه ۴۷
- بنی‌امیه و دشمنی با علی و آل علی علیه السلام ۴۹
- راز شبهه افکنی درباره سند خطبه فدکیه و شقشقیه ۴۹
- شهرت خطبه ۵۰

فصل دوم: سند خطبه

- قدیمی‌ترین سند خطبه ۵۵
- بررسی اسناد خطبه ۵۷
- الف. ابن ابی عیفر ۵۷
- ب. ابن ابی الحدید ۵۹
- ج. علی بن عیسیٰ اربلی ۶۱
- د. سید مرتضی علم الهدی علیه السلام ۶۲
- ه. علی بن ابراهیم قمی رحمته الله ۶۳
- و. شیخ صدوق رحمته الله ۶۳
- ز. ابوجعفر محمد بن جریر بن رستم طبری ۶۵
- بررسی سندهای خطبه در دلائل الامامه ۶۶
- سند اول ۶۶
- سند دوم ۶۹
- سند سوم ۷۰
- سند چهارم ۷۰
- سند پنجم ۷۲
- سند ششم ۷۲
- سند هفتم ۷۲

۷۳.....	سند هشتم
۷۳.....	سند نهم
۷۴.....	اسناد سید مرتضی علم الهدی (ع)
۷۶.....	شرح حال رجال مسند
۷۷.....	سند سید بن طاووس (ع)
۷۸.....	سند عبدالعزیز جوهری به نقل ابن ابی الحدید
۸۰.....	تبریه سند
۸۱.....	ضعف سند، عدم اعتماد خبر نیست
۸۲.....	مناط حجیت خرواح
۸۳.....	خطبه با سند صحیح
۸۴.....	خطبه با سند معتبر و موثق
۸۴.....	شهرت خطبه با سند های متضاد
۸۵.....	کلام سید مرتضی (ع) درباره اعتبار سند خطبه
۸۶.....	کلام شیخ طوسی (ع) درباره شهرت خطبه
۸۶.....	سبک تصحیح سند با متن
۸۸.....	نظر صاحب حدائق (ع) در باب تصحیح سند با متن
۸۹.....	نظر کاشف الغطاء (ع) درباره احراز صدور روایات
۸۹.....	نظر صاحب مهذب الاحکام
۹۰.....	نظر صاحب فقه الحج درباره حجیت اخبار
۹۰.....	ملاک حجیت، وثوق نوعی
۹۲.....	اعتبار شیاع و شهرت
۹۳.....	حجیت شیاع و شهرت در عمده موضوعات خارجی
۹۴.....	میزان شیاع و شهرت خطبه فدکیه

- ۹۴..... بی تردید بودن اصل صدور خطبه از حضرت فاطمه علیها السلام
- ۹۶..... قول و فعل و تقریر حضرت صدیقه علیها السلام عین حجت است
- ۹۶..... راز اصلی اشکال بر خطبه فدکیه
- ۱۱۴..... علت اصلی بررسی سند خطبه

فصل سوم: ستایش بزرگان از خطبه

- ۱۱۷..... واژه خطابیه
- ۱۱۸..... اصطلاح خطابیه
- ۱۱۹..... فایده خطابیه
- ۱۲۰..... ضرورت خطبت
- ۱۲۱..... پیشینه خطابیه
- ۱۲۲..... خطابیه در اسلام
- ۱۲۴..... خطبه های پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام
- ۱۲۶..... پیوند خطابت با خلافت
- ۱۲۸..... فخامت خطابت
- ۱۲۹..... جذابیت خطابت
- ۱۳۱..... خطبه فدکیه یک اعجاز
- ۱۳۲..... ستایش بزرگان از خطبه
- ۱۳۵..... نگاهی به متن خطبه
- ۱۳۵..... تقطیع خطبه در کتاب ها به حسب اغراض و اهداف
- ۱۳۷..... فراوانی نسخه های خطبه در عهد اربلی
- ۱۳۷..... تنوع مصادر خطبه
- ۱۳۸..... الفاظ و عبارت های مختلف خطبه و نقل به معنا
- ۱۳۸..... اطمینان به صدور خطبه با وجود اختلاف در واژگان و عبارت ها

۱۳۹.....	زمان ایراد خطبه
۱۳۹.....	مراحل مطالبه حق توسط حضرت صدیقه علیها السلام
۱۴۱.....	مطالبه حق از نخستین لحظه غصب آن
۱۴۲.....	مکان ایراد خطبه
۱۴۳.....	حضورابی بکر در مسجد با گروه ضربت
۱۴۴.....	علت حضورابی بکر در مسجد
۱۴۴.....	وضیعت مهاجرو انصار در مسجد النبی صلی الله علیه و آله
۱۴۵.....	اهداف ضربت زهرا علیها السلام از حضور در مسجد و ایراد خطبه
۱۴۶.....	نمودار کلی خطبه
۱۴۶.....	مقدمه خاتمه
۱۴۶.....	آغاز و انتها
۱۴۶.....	محتوا

فصل چهارم: بازتاب‌ها، بازخوردهای خطبه فدکیه

۱۴۷.....	۱. موج بیداری و خشم مردم در پی خطبه فدکیه
۱۴۸.....	۲. پشتیبانی مردم در پایان خطبه حضرت زهرا علیها السلام
۱۵۰.....	۳. اعتراض عمومی علیه سقیفه
۱۵۱.....	۴. عکس‌العمل خلیفه در برابر خطبه و حمایت عمر از خلیفه
۱۵۴.....	واکنش ام‌سلمه علیها السلام به هتاک‌های خلیفه
۱۵۶.....	سخنان نادرست خلیفه در کلام ابن ابی‌الحدید
۱۵۷.....	۵. دیدار زنان مدینه با حضرت صدیقه علیها السلام
۱۵۸.....	خطبه فدکیه و اتمام حجت و اثبات مظلومیت اهل بیت علیهم السلام
۱۵۹.....	غضب حضرت صدیقه علیها السلام از اصحاب سقیفه
۱۵۹.....	توجیه قاضی عبدالجبار برای رضایت حضرت فاطمه علیها السلام

- ۱۶۰..... ترک منازعه و ادامه نارضایتی
- ۱۶۱..... اختلاف ابن ابی الحدید و سید مرتضی علیه السلام در دلالت خطبه
- ۱۶۱..... خطبه فدکیه سند نارضایتی حضرت زهرا علیها السلام از اصحاب سقیفه
- ۱۶۲..... مهم ترین دست آورد خطبه

فصل پنجم: نگاهی گذرا به تاریخ غم انگیز فدک

- ۱۶۴..... کلمه فک
- ۱۶۴..... موقعیت جغرافیایی فدک و حدود حقیقی آن
- ۱۶۵..... فدک در کلمات مسرازان
- ۱۶۶..... فدک در کلمات معاندان و دیگران
- ۱۶۷..... وجه نام گذاری فدک
- ۱۶۷..... حدود نمادین و سمبلیک فدک
- ۱۶۹..... ملکیت فدک
- ۱۷۲..... نمونه ای از متون و منابع کهن تاریخ
- ۱۷۴..... شأن فدک
- ۱۷۵..... ارزش مالی و اقتصادی فدک
- ۱۷۷..... فدک نحله یا میراث
- ۱۸۴..... مطالبه حق از هراه ممکن
- ۱۸۴..... نحوه مطالبه فدک در کلام علامه مجلسی علیه السلام
- ۱۸۵..... معنای عرفی میراث
- ۱۸۶..... کلام شهید صدر علیه السلام در معنای میراث
- ۱۸۷..... طرح سه دعوی
- ۱۸۷..... منازعه حضرت فاطمه علیها السلام با ابی بکر بر سر سه حق
- ۱۸۹..... پنج مطالبه حضرت زهرا علیها السلام از خلیفه

۱۹۰.....	نزاع علی بن ابی طالب (علیه السلام) و عباس بن عبدالمطلب
۱۹۱.....	منازعه علی (علیه السلام) و عباس نزد خلیفه جدی یا صوری
۱۹۲.....	منازعه عباس بن عبدالمطلب با اهل بیت (علیهم السلام)
۱۹۳.....	کلام علامه مجلسی (رحمته الله علیه) و صوری بودن نزاع علی (علیه السلام) و عباس
۱۹۵.....	کلام ابن طاووس (رحمته الله علیه) درباره نزاع علی (علیه السلام) و عباس
۱۹۸.....	توطئه دشمنان اهل بیت (علیهم السلام)
۱۹۹.....	غصب فدک
۲۰۰.....	حربه تحریم اقامه ای در سرکوب قیام ها
۲۰۱.....	حربه حصر قندهار، یک فرصت
۲۰۱.....	فدک در خدمت دولت اسلام
۲۰۲.....	۱. غصب فدک برای ترویج خلافت
۲۰۲.....	۲. غصب فدک برای تضعیف جبهه حق
۲۰۳.....	۳. غصب فدک و فقر جبهه حق
۲۰۴.....	۴. سیاست جباران در ایجاد تنگناهای مالی برای اهل بیت (علیهم السلام)
۲۰۵.....	۵. اگر فدک در اختیار اهل بیت (علیهم السلام) بود
۲۰۶.....	فدک در دوره حکومت امیرالمؤمنین (علیه السلام)
۲۰۸.....	چرایی ترک درخواست فدک
۲۱۲.....	دیدگاه شهید صدر (رحمته الله علیه) درباره فدک در عصر حکومت علی (علیه السلام)
۲۱۵.....	نگاهی گذرا به سرگذشت فدک
۲۲۱.....	تحلیل تاریخی سرنوشت فدک
۲۲۴.....	فدک در حال حاضر

فصل ششم: اتحاد اسلامی و خطبه فدکیه

۲۲۸.....	اتحاد اسلامی
----------	--------------

- ۲۲۸..... مقصود از اتحاد اسلامی
- ۲۳۱..... هدف از اتحاد اسلام
- ۲۳۳..... ضرورت اتحاد مسلمانان در قرآن کریم
- ۲۳۴..... تفرقه میان مسلمانان گناهی بزرگ
- ۲۳۴..... ضرورت اتحاد مسلمانان در کلام رسول خدا ﷺ
- ۲۳۵..... ضرورت اتحاد مسلمانان در کلام امیرالمؤمنین علیؑ
- ۲۳۷..... فلسفہ اتحاد مسلمانان در کلام امیرالمؤمنین علیؑ
- ۲۳۹..... وحدت برای حفظ اسلام
- ۲۴۰..... حفظ وحدت اسلام و اعمال انحرافها
- ۲۴۰..... سیرہ امیرالمؤمنین علیؑ و حفظ وحدت و روشن گری
- ۲۴۳..... نقد منصفانہ زمینہ ساز تائیم وحدت مسلمانان
- ۲۴۴..... امامت غدیر عامل اتحاد
- ۲۴۴..... دانستن و انتخاب حق انسان
- ۲۴۵..... مدارا در رفتار، با حفظ باورها
- ۲۴۵..... ادلہ جواز لعن ظالمان و بیان حقایق، در کلام اللہ
- ۲۴۸..... حرمت کتمان حقائق
- ۲۴۸..... سخنی شگفت از ابن ابی الحدید درباره علیؑ و مخالفان آن حضرت
- ۲۵۰..... جنگ با علیؑ جنگ با رسول خداست
- ۲۵۱..... وحدت عملی در کلام معصومین علیہم السلام
- ۲۵۲..... رفتار اهل بیت علیہم السلام با مخالفان
- ۲۷۲..... بیان مرحوم فیضؒ در ذیل حدیث شریف
- ۲۷۴..... مؤثرترین راہبرد برای تحقق وحدت
- ۲۷۵..... روش علمای شیعه همانند اهل بیت علیہم السلام

۲۷۶	حسن معاشرت با اهل کتاب با حفظ باورها
۲۷۷	هدف از شرح و نشر خطبه فدکیه
۲۷۸	پاسخ به یک شبهه
۲۷۹	نظر ابن خلدون در مورد فقه اهل بیت علیهم السلام

فصل هفتم: حضور در مسجد النبی صلی الله علیه و آله

۲۸۳	ضرورت حضور در مسجد
۲۸۵	اهل ان حضور در مسجد و موضوع بحث خطبه
۲۸۹	چگونگی حضور در محراب حضرت زهرا علیها السلام در مسجد النبی
۲۹۰	عمل حضرت صدیقه علیها السلام بر اساس تعالیم قرآنی
۲۹۵	ناله جانسوز زهرا علیها السلام
۲۹۵	فریاد و فغان مردم
۲۹۷	حجاب و اهمیت آن در سنت و سیرت فاطمه علیها السلام
۲۹۷	حجاب در قرآن
۲۹۸	بهترین فضیلت برای زنان
۳۰۰	مراتب پوشش و عفاف

فصل هشتم: پاسخ به شبهه‌ها

۳۰۳	شبهه اول: سفارش به خانه نشینی و حضور در مسجد و سخنرانی
۳۰۴	پاسخ
۳۰۶	شبهه دوم: حکم شنیدن صدای زن نامحرم
۳۰۸	حجیت سیره حضرت زهرا علیها السلام
۳۰۹	شبهه سوم: مطالبه حق توسط وکیل مدافع یا شخص حضرت زهرا علیها السلام
۳۰۹	پاسخ
۳۱۰	شبهه چهارم: زهد یا مطالبه حق مالی

- ۳۱۱..... پاسخ
- ۳۱۱..... دنیا و نگاه مقصدی و یا ابزاری به آن
- ۳۱۳..... مطالبه فدک رمز تقابل توحید و شرک
- ۳۱۴..... مطالبه فدک با طرح و تبیین عمیق ترین مسائل معرفتی و اعتقادی
- ۳۱۵..... خطبه فدکیه و اتمام حجت

فصل نهم: متن کامل خطبه و ترجمه آن

- ۳۱۷..... خطبه فدک: ترجمه آن

نمایه

- ۳۵۵..... آیات
- ۳۵۹..... روایات
- ۳۶۹..... اشعار
- ۳۷۱..... اعلام
- ۳۸۳..... اماکن
- ۳۸۵..... کتاب ها

پیش گفتار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَإِمَامِ الْمُتَبَاهِينَ وَخَاتَمِ النَّبِيِّينَ مَوْلَانَا وَمُقْتَدَانَا أَبِي الزَّهْرَاءِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الْأَظْيَيْنِ الْأَظْهَرِينَ سَيِّمَاءُ اللَّهُ نَحْيِ الْأَرْضِينَ رُوحِي وَأَرْوَاحِ الْعَالَمِينَ لَهُ الْفِدَاءُ، وَاللَّعْنُ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَعْدَاءِ الدِّينِ، لَهَا صَلَاتِي عَلَى فَاطِمَةَ وَأَبِيهَا وَأُمِّهَا وَبَعْلِهَا وَبَنِيهَا وَالسِّرِّ الْمُسْتَوْدَعِ فِيهَا.

عصمت حضرت زهرا علیها السلام

فاطمه زهرا علیها السلام دختر رسول خدا صلی الله علیه و آله، همسر علی علیه السلام و مادر ائمه هدی علیهم السلام، بان پدر، همسر و فرزندانش، صاحب موهبت و دادی عصمت و دارای مقام رفیع ولایت است.

علامه مجلسی رحمته الله پس از نقل سی روایت از عاقله و امامیه درباره نزول آیه مبارکه تطهیر می نویسد:

«إِعْلَمَنَّ أَنَّ هَذِهِ الْآيَةَ مِمَّا يَدُلُّ عَلَى عَصْمَةِ أَصْحَابِ الْكِسَاءِ علیهم السلام لِأَنَّ الْأُمَّةَ بِأَجْمَعِهَا

اتَّفَقَتْ عَلَى أَنَّ الْمَرَادَ بِأَهْلِ الْبَيْتِ أَهْلُ بَيْتِ نَبِيِّنَا ﷺ.^۱

آنگاه می‌نویسد: «ذهب اصحابنا رضوان الله عليهم وكثير من الجمهور ... الى انها نَزَلَتْ فِي عَلِيٍّ وَفَاطِمَةَ وَالحَسَنِ وَالحُسَيْنِ ﷺ لا يشاركونهم فيها غيرهم»^۲

بنابراین، مراد از اهل بیت ﷺ در آیه، خصوص پنج تن آل عباس است و هیچ یک از همسران و یا فامیل و یا بستگان پیامبر ﷺ مشمول آیه تطهیر نیستند. سپس روایات بسیاری را^۳ کتاب‌های اهل سنت جهت تأکید بیشتر بر این مدعا نقل می‌کند.

آنگاه از شیخ طوسی رحمه در تبیان و امین الاسلام طبرسی رحمه در مجمع البیان، از ابی سعید خدری و از ابن مالک و واثله بن اسقع و عایشه و ام سلمه چنین نقل می‌کند:

«أَنَّ الْآيَةَ مَخْتَصَّةٌ بِرَسُولِ اللَّهِ وَآلِهِ وَفَاطِمَةَ وَالحَسَنِ وَالحُسَيْنِ ﷺ»^۴ همچنین از تفسیر ابو حمزه ثمالی نقل کرده است که رسول خدا فرمود:

«نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ فِي خَمْسَةٍ فِيَّ وَفِيَّ عَلِيٍّ وَالحَسَنِ وَالحُسَيْنِ وَفَاطِمَةَ»

از مرحوم طبرسی رحمه نیز نقل می‌کند: «روایاتی که از عامه و خاصه، بر اختصاص آیه تطهیر به خمه طیبه دلالت دارند، بسیار است که ذکر همه آنها باعث تطویل کتاب است و آنچه نقل کردیم برای اثبات مطلب کنایت می‌کند»^۴

سپس جناب مجلسی رحمه در مقام جمع‌بندی و نتیجه‌گیری می‌نویسد:

«از مجموع روایات متواتری که شیعه و سنی نقل کرده‌اند روشن می‌شود که مقصود از اهل البیت ﷺ در آیه تطهیر، فقط محمد، علی، فاطمه، حسن و

۱. بحار الأنوار، ج ۳۵/ ۲۲۵.

۲. همان، ج ۳۵/ ۲۲۵.

۳. همان، ج ۳۵/ ۲۳۱.

۴. همان، ۲۳۲.

حسین (علیه السلام) هستند و سخن کسانی که همسران پیامبر (صلی الله علیه و آله) را مشمول آیه دانسته اند و یا آیه را شامل همه اقرباء و بستگان رسول خدا (صلی الله علیه و آله) می دانند، باطل است.^۱

نتیجه آنکه حضرت صدیقه طاهره (علیه السلام) که از مصادیق خمس طیبه و مشمول آیه تطهیر است، قطعاً صاحب موهبت خدادادی عصمت است. همچنین علامه مجلسی (رحمه الله) جهت اثبات این مطلب می نویسد:

لَا مَكَّ فِي عَصْمَةِ فَاطِمَةَ (علیه السلام)، أَمَّا عِنْدَنَا فَلِلْإِجْمَاعِ الْقَطْعِيّ الْمَتَوَاتِرِ وَالْأَخْبَارِ الْمَتَوَاتِرَةِ... وَأَمَّا الْحُجَّةُ عَلَى الْمُخَالَفِينَ فَبِآيَةِ التَّطْهِيرِ الدَّالَّةِ عَلَى عَصْمَتِهَا... وَبِالْأَخْبَارِ الدَّالَّةِ عَلَى أَنَّ إِيْذَانَهَا إِيْذَاءُ الرَّسُولِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمَا وَأَنَّ اللَّهَ نَعَى تَنْسِبَ لِعَصْبَتِهَا وَيَرْضَى لِرِضَاهَا؛^۲

به پنج دلیل، در عصمت فاطمه زهرا (علیه السلام) هیچ شکی نیست به اعتقاد ما شیعیان دلیل های عده منتهی حضرت فاطمه عبارتند از: اجماع قطعی متواتر؛ اخبار متواتری که بر عصمت دلالت دارند؛ اما از نظر اهل سنت، عصمت حضرت فاطمه زهرا با سه دلیل قابل اثبات است: آیه تطهیر؛ اخبار متواتری که در آنها اذیت فاطمه، اذیت رسول خدا (صلی الله علیه و آله) شمرده شده است و اخبار متواتری که در آنها غضب و رضایت خدا را برمدار غضب و رضایت فاطمه (علیه السلام) دانسته شده است.

بزرگانی از فقها و برخی متکلمین نیز در مباحث فقهی و کلامی به صراحت و روشنی عصمت حضرت را یادآور شده اند: «وَالْإِجْمَاعُ عَلَى طَهَارَةِ فَاطِمَةَ (علیه السلام) بِآيَةِ

۱. همان، ج ۳۵/ ۲۳۳

۲. بحار الأنوار، ج ۲۹، ۳۳۵ - ۳۳۶؛ ج ۴۳/ ۱۹-۷۹؛ ج ۳۵/ ۲۰۶-۲۳۶؛ رک: به باورقی نهج الحق و کشف الصدق / ۱۷۳-۱۷۴ و ۳۵۷-۳۶۳.

التَّطْهِير»^۱ و نیز گفته اند: «إِنَّ الْأُئِمَّةَ وَالصَّدِيقَةَ الظَّاهِرَةَ بِمَنْزِلَةِ نَفْسِ النَّبِيِّ ﷺ وَ إِنْ حَكَمَهُمْ حُكْمُهُ وَ كُلَّهُمْ يَجْرُونَ مَجْرَى وَاحِدًا»^۲

مرحوم شیخ محمد اسماعیل مازندرانی خواجه‌ای در ذیل حدیث هشام بن سالم از امام صادق (ع) که فرمود: حضرت زهرا (ع) پس از رحلت رسول خدا (ص) هر هفته روزهای دوشنبه و پنجشنبه به زیارت قبور شهدا اُحْد می‌رفت، می‌نویسد:

«و فِي هَذَا الْحَدِيثِ دَلَالَةٌ وَاضِحَةٌ عَلَى أَنَّ خُرُوجَ النِّسَاءِ لَزِيَارَةِ قُبُورِ الْمَوْتَى لَا يَنَافِي عَصَمَتَهُمْ وَ هَفْتَهُمْ - عَصَمَتَهُنَّ وَ عَفْتَهُنَّ - وَ عَلَى اسْتِحْبَابِ زِيَارَةِ الْمَوْتَى فِي هَذَيْنِ الْيَوْمَيْنِ اعْنَى الْأَثْنَيْنِ وَ الْخَمِيسِ لِأَنَّ فِعْلَهَا حُجَّةٌ كَقَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى»^۳

با توجه به آیه تطهیر و روایاتی که از عاقله و امامیه درباره آیه در دست است و نیز با عنایت به روایاتی که در صحاح و سنن و مسانید و معاجم عاقله از رسول خدا (ص) نقل شده است که فرمود: «فَاطِمَةُ بَصَرَةٌ مِثِّي مَنْ آذَاهَا فَقَدْ آذَانِي وَ مَنْ آذَانِي فَقَدْ آذَى اللَّهَ» و نیز فرمود: «يَا فَاطِمَةُ إِنَّ اللَّهَ يَغْضَبُ بِكَ يَوْمَ تَبْكِي وَ يَرْضَى لِرِضَاكَ»^۴ و نیز با توجه به سخن حضرت صدیقه که فرمود:

«أَيُّهَا النَّاسُ! اْعْلَمُوا أَنِّي فَاطِمَةُ وَ أَبِي مُحَمَّدٌ ﷺ أَقْدَأُ عَوْدًا وَ بَدْءًا، وَ لَا أَقُولُ مَا أَقُولُ غَلَطًا، وَ لَا أَفْعَلُ مَا أَفْعَلُ شَطَطًا»؛ عصمت حضرت با آنکه شبهه و اشکال دور در کار باشد، ثابت می‌گردد.

به هر حال، عصمت حضرت صدیقه حقیقی تشکیک ناپذیر است و تلاش

۱. الروضة البهية، ۴/ ۳۲۶؛ الرياض، ج ۱۳/ ۵۳۷؛ جواهر الکلام، ج ۴۱/ ۴۳۷؛ شرح تجرید / ۳۷۳.

۲. مبانی تکملة المنهاج، ج ۱/ ۲۶۵؛ تفصیل الشریعة (کتاب الحدود)، ص ۴۱۰.

۳. مشرق الشمسین و اکسیر السعادتین؛ شیخ بهایی تعلیقات خواجه‌ای / ۳۱۳-۳۱۴ / بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی.

۴. الغدیر، ج ۳/ ۱۸۰؛ ج ۷/ ۲۳۱؛ ج ۲/ ۲۳۶؛ ج ۹/ ۳۸۷ و ۲۷۷.

شماری از ناآگاهان و یاکینه‌توزان برای انکار عصمت آن حضرت علیه السلام و همسان و هم سطح قرار دادن ایشان با دیگر زنان، یک جریان سیاسی است که با هدف تبرئه برخی‌ها از ظلم و شرک، انجام گرفته است.^۱ از همین رو، ائمه علیهم السلام از هر کسی که حضرت فاطمه زهرا علیها السلام از او ناراضی باشد تا ابد ناراضی‌اند.

ابن ابی‌الحدید، از کتاب سقیفه و فدک جوهری نقل می‌کند: «قال ابو بکر و حدثنی المؤمن بن جعفر قال حدثنی محمد بن میمون قال حدثنی داود بن المبارك قال: أتینا عبد الله بن موسى بن عبد الله بن الحسن بن الحسن بن علي بن أبي طالب عليه السلام ونحن راجعون من الحج في جماعة فسألناه عن مسائل وكنت قد سألت عن أبي بكر وعمر فقال أجيبك بما أجاب به عبد الله بن الحسن فإنه سئل عنهما فقال كانت أمنا فاطمة عليها السلام صديقة ابنة نبي مرسل وماتت وهي غمر على قوم، فتحن غصاب لغصبيها»^۲

... داود بن مبارک گفت: در گذشت از سفر حج با گروهی از حج‌گزاران با عبدالله بن موسی بن عبدالله بن حسن بن علی بن ابی‌طالب دیدار کردیم و درباره مسائلی از او پرسش کردیم. درباره ابوبکر و عمر از او پرسیدیم. عبدالله بن موسی گفت: پاسخی به شما می‌دهم که جدم عبدالله بن الحسن آن پاسخ را دادند. آن‌گاه که از جدم درباره آن سؤال شد، او پاسخ داد: مادرمان (فاطمه زهرا علیها السلام) صدیقه بود و فرزند پیاوردی و رسالت در حالی از دنیا رفت که از گروهی خشمگین و ناخرسند بود، پس ما نیز به پیروی از مادرمان، از آنان ناخرسند و خشمگین هستیم.

۱. همان، ج ۷/ ۲۳۱-۲۳۴؛ شرح متهاج الکرامه / ۴۰۷.

۲. شرح نهج البلاغه (ابن ابی‌الحدید)، ج ۶/ ۴۹؛ السقیفه و فدک / ۷۲؛ سخن امام رضا به نقل ابن طاووس دارای همین معنا و مضمون است؛ رک: الطرائف / ۲۵۲؛ اللعة البيضاء / ۷۷۷.